

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO ...
TRƯỜNG TIỂU HỌC

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIẢI PHÁP CẢI THIỆN KỸ
NĂNG TẬP ĐỌC CHO HỌC SINH LỚP 2
(Bộ sách Chân trời sáng tạo)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

1. MỞ ĐẦU	1
1.1. Lý do chọn đề tài	1
1.2. Mục đích nghiên cứu	2
1.3. Đối tượng nghiên cứu	2
1.4. Phương pháp nghiên cứu	2
2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	3
2.1. Cơ sở lý luận	3
2.2. Cơ sở thực tiễn	4
2.3. Các biện pháp thực hiện	7
Biện pháp 1: Phân loại đối tượng học sinh	7
Biện pháp 2: Gây hứng thú cho học sinh trong giờ tập đọc	10
Biện pháp 3: Rèn đọc mẫu của giáo viên	14
Biện pháp 4: Rèn kỹ năng đọc thành tiếng	16
Biện pháp 5: Rèn kỹ năng đọc thầm, kỹ năng đọc hiểu	18
Biện pháp 6: Rèn kỹ năng đọc hay	22
Biện pháp 7: Xây dựng thêm những kiểu bài, loại bài tập luyện đọc cho học sinh	25
2.4. Hiệu quả của Sáng kiến kinh nghiệm	26
3. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	27
3.1 Kết luận	27
3.2. Kiến nghị	28

1. MỞ ĐẦU

1.1. Lý do chọn đề tài

Tiếng Việt được đánh giá là một trong những ngôn ngữ khó chính vì vậy mà để học và đọc tiếng Việt một cách thành thạo là một điều không dễ dàng đối với nhiều người. Đặc biệt, đối với học sinh Tiểu học, tìm hiểu, nghiên cứu tiếng Việt dành cho các em bước đầu có phần nhẹ nhàng, đơn giản, nhưng quan trọng là các em có thể học môn học này một cách hiệu quả, tạo nền tảng để học tập sau này ở các cấp cao hơn.

Môn Tiếng Việt ở Tiểu học có rất nhiều phân môn, lấy nguyên tắc dạy học giao tiếp làm định hướng cơ bản, giáo viên cần phải nắm rõ nhiệm vụ của từng phân môn để nhằm thực hiện mục tiêu hình thành và phát triển ở học sinh các kỹ năng sử dụng tiếng Việt (Nghe, nói, đọc, viết) giúp các em học tập và giao tiếp trong các môi trường hoạt động của lứa tuổi. Đặc biệt, phân môn Tập đọc - là phân môn "khởi sự" có vị trí rất quan trọng trong chương trình Tiếng Việt ở Tiểu học, góp phần hệ thống lại kiến thức tiếng mẹ đẻ cho học sinh, làm phong phú tâm hồn các em, góp phần tích lũy được vốn sống bằng những hiểu biết và cảm xúc của bản thân, có cái nhìn về thế giới xung quanh tinh tế hơn, nhạy cảm hơn, phù hợp với tâm lý lứa tuổi ngây thơ, hồn nhiên giàu cảm xúc của các em. Tập đọc là một phân môn thực hành mang tính tổng hợp, nhiệm vụ quan trọng nhất là hình thành và phát triển kỹ năng đọc cho học sinh. Đọc là một hình thức của ngôn ngữ giao tiếp. Đọc giúp học sinh giải mã được các tín hiệu ngôn ngữ, thông hiểu văn bản, giúp các em cảm thụ tốt hơn cái hay, cái đẹp của tác phẩm. Thông qua các bài văn học sinh hiểu thêm về các vùng miền của đất nước, hiểu được công sức của các tầng lớp nhân dân đang ra sức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, hiểu được các truyền thống quý báu của dân tộc.

Đọc giúp các em chiếm lĩnh được ngôn ngữ để dùng trong giao tiếp và học tập. Nó là công cụ để học tập các môn học khác, tạo ra hứng thú và động cơ học tập. Đọc là một khả năng không thể thiếu được của con người trong thời đại văn minh. Đặc biệt trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay thì đọc giúp các em tự

tin sử dụng các nguồn thông tin, đọc chính là cách để “học nữa, học mãi”, đọc để tự học và học suốt đời.

Tuy nhiên, hiện nay tình trạng học sinh đọc lệch chuẩn ngày càng nhiều làm ảnh hưởng đến kết quả học tập của các em, hạn chế khả năng giao tiếp, làm các em mất tự tin. Chính vì vậy, trong quá trình giảng dạy, bản thân tôi luôn dành nhiều thời gian suy nghĩ để đi tìm câu trả lời: Làm thế nào để hạn chế tỷ lệ học sinh đọc lệch chuẩn Tiếng Việt ? Vì Tiếng Việt là linh hồn dân tộc Việt, văn hóa Việt. Đọc đúng, nói chuẩn Tiếng Việt là việc cần phải làm ngay.

Với ý nghĩa trên, tôi chọn phân môn Tập đọc để nghiên cứu và thể hiện trong việc đổi mới phương pháp dạy học ở Tiểu học. Đó chính là: “***Một số biện pháp giải pháp cải thiện kỹ năng tập đọc cho học sinh lớp 2 (Bộ sách Chân trời sáng tạo)***”.

1.2. Mục đích nghiên cứu

Sáng kiến được tiến hành nhằm giúp học sinh đặc biệt là các em học sinh ở các lớp nhỏ đọc đúng, đọc hay, đọc thành thạo các văn bản. Đây là giai đoạn quan trọng để rèn luyện lý năng đọc cho các em. Bên cạnh đó, sáng kiến cũng góp phần đổi mới phương pháp dạy học và nâng cao chất lượng dạy phân môn Tập đọc lớp 2 nói riêng và dạy học Tiếng Việt ở Tiểu học nói chung.

1.3. Đối tượng nghiên cứu

- Các phương pháp dạy học môn Tiếng Việt lớp 2. Đặc biệt là phương pháp dạy Tập đọc.

- Học sinh lớp 2C Trường Tiểu học

1.4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp điều tra khảo sát thực tế
- Phương pháp thống kê
- Phương pháp phân tích tổng hợp
- Phương pháp tổng kết kinh nghiệm

Biện pháp 2: Gây hứng thú cho học sinh trong giờ tập đọc

Muốn rèn kĩ năng đọc tốt cho học sinh thì việc gây hứng thú trong tiết học tập đọc là rất quan trọng. Nhất là đối với học sinh đọc sai lỗi nhiều GV phải kích thích cho các em ham thích đọc, phải làm cho các em thấy tiết học như một sân chơi không **gò bó** hoặc **nặng nề**, các em được tâm sự, được bộc lộ mình, được nghe, được học hỏi. Tôi đã vận dụng nhiều phương pháp và hình thức dạy học linh hoạt tạo hứng thú trong giờ học như sau:

a. Phương pháp trực quan, ứng dụng công nghệ thông tin kết hợp phương pháp luyện tập theo mẫu

Phương pháp này đạt hiệu cao trong việc luyện phát âm chuẩn tiếng, từ và trong việc hiểu nghĩa của từ để đọc đúng câu, đoạn, cả bài.

Ví dụ: Khi dạy bài: **Bạn mới** (trang 125 Tiếng Việt 2 tập 1 – bộ sách *Chân trời sáng tạo*)

Tôi giới thiệu bài và giải nghĩa từ khó hiểu bằng tranh ảnh qua hệ thống giáo án điện tử trình chiếu hình ảnh. HS chú ý và tò mò muốn đọc bài để hiểu.

1. Đọc

Bạn mới

Năm học mới, Kim có hai người bạn mới.

Bạn thứ nhất là Sa Li, cô bé có làn da màu mật ong. Mắt Sa Li rất to, mi dày rộp. Bạn mặc chiếc áo dài màu hồng phấn, nhưng không xẻ tà như áo dài của cô giáo. Trên áo có đến hai dải lụa trang trí hoa văn thật nổi bật: một dải thắt ngang lưng, một dải chéo qua vai. Sa Li nói chiếc áo dài này là trang phục truyền thống của dân tộc Chăm.

Bạn thứ hai là Vừ, người Tày, vừa theo gia đình chuyển vào từ một tỉnh miền núi phía Bắc. Vừ có vóc dáng khoẻ mạnh, nước da đỏ hồng, mắt hơi xếch. Áo Vừ mặc không rục rờ như Sa Li mà chỉ đậm một màu chàm. Trước ngực áo có điểm hàng khuy vải xinh xinh.

Kim thích thú chuyện trò với hai người bạn mới, mỗi bạn giúp Kim biết thêm bao điều thú vị.

Bài “Bạn mới”, sách Tiếng Việt lớp 2, tập 1 trang 125

Khi học sinh đọc sai từ: xẻ tà, hơi xếch, dày rộp...Hoặc đọc sai câu: "Bạn thứ nhất là Sa Li, cô bé có làn da màu mật ong. Mắt Sa Li rất to, mi dày rộp"... Tôi đọc mẫu cho các em nghe để các em đối chiếu tìm ra những chỗ mình đọc sai, ngắt, nghỉ hơi chưa đúng tự sửa lỗi và luyện đọc cho đúng (cho luyện đọc cá nhân, nhóm, cả lớp).

b. Phương pháp luyện tập củng cố. Phương pháp này được sử dụng để rèn luyện kĩ năng đọc cho học sinh.

c. Phương pháp hỏi đáp. Phương pháp này được sử dụng nhiều trong luyện đọc thầm để kiểm tra học sinh và tìm hiểu bài.

d. Tổ chức học theo tổ - nhóm, theo cặp

Đầu năm, sau một tuần thực dạy, tôi đã tiến hành phân học sinh trong lớp theo tổ - nhóm hoặc phân “đôi bạn cùng tiến” để các em có thể hướng dẫn, giúp đỡ lẫn nhau trong học tập.

Phương pháp này giúp các em phát huy tinh thần tự giác, tích cực học tập, phát hiện ra những lỗi sai của nhau rồi tự trao đổi để tìm ra cách đọc đúng nhất, khi đó các em sẽ khắc sâu những kiến thức mới lĩnh hội được, đúng như tục ngữ có câu “*Học thầy không tày học bạn*”.

e. Trò chơi học tập

Trong khi rèn kĩ năng đọc, tôi vận dụng lồng ghép trò chơi học tập phù hợp với từng bài dạy nhằm gây cho các em sự hứng thú, sự tập trung của tư duy trí tuệ, tính nhanh nhẹn và qua hoạt động trò chơi kiến thức, kĩ năng đọc của các em sẽ được củng cố. Trò chơi học tập được tôi tổ chức cho các em dưới nhiều hình thức khác nhau (tùy vào từng nội dung bài đọc) như:

- + Thi đọc nhanh, thuộc giỏi
- + Thi đọc tiếp sức
- + Thi thả thơ
- + Đọc truyền điện
- + Đọc phân vai
- + Đóng kịch
- + Thi kể lại những điều đã đọc...

Ví dụ: Sau khi học xong bài: “**Bàn tay dịu dàng**” (trang 98 - 99 *Tiếng Việt 2 tập 1 – bộ sách Chân trời sáng tạo*). Tôi tổ chức cho học sinh chơi trò chơi: “Thi đọc tiếp sức” (chia lớp thành 2 đội tham gia trò chơi) hoặc trò chơi: “Đọc truyền điện”.

thoảng mắt phải rời sách nhìn bao quát học sinh nhưng không làm cho bài đọc bị gián đoạn. Khi đọc mẫu câu, đoạn nhằm hướng dẫn luyện đọc đúng, đọc hay, tôi thường kết hợp với biện pháp gợi mở, "nêu vấn đề" hoặc "tạo tình huống" để các em được nhận xét, giải thích, tự tìm ra cách đọc đúng, đọc hay, kích thích được tư duy sáng tạo và tích cực hóa hoạt động học tập tập của học sinh trong quá trình luyện đọc.

Ví dụ: Tôi đọc và gợi ý để học sinh suy nghĩ, tự phát hiện: Ngắt hơi ở những chỗ nào? Nhấn mạnh ở những từ ngữ nào? Vì sao cần đọc như vậy? Đọc với giọng nhanh hay chậm/ vui hay buồn/ bộc lộ tình cảm gì?...

Khi đọc mẫu từ, cụm từ nhằm sửa phát âm sai, điều chỉnh cách đọc cho đúng, tôi thường hướng dẫn cụ thể kết hợp định hướng cho các em tự sửa hoặc bạn bè sửa giúp để các em học đọc một cách "trực quan" và sinh động (nhất là nhóm đối tượng học sinh chưa hoàn thành).

Tóm lại, tôi đã thực hiện triệt để biện pháp này trong giảng dạy phân môn Tập đọc ở lớp 2C Trường Tiểu học nên 100% học sinh chú ý theo dõi bài cô đọc và cảm nhận được phần nào nội dung ý nghĩa của bài học. Nhiều học sinh có giọng đọc hay (Em Nguyễn Ngọc Minh Châu, Lê Thanh Hùng, Lê Như Khánh Huyền, Lê Xuân Nam, Lê Thị Yến Nhi đã đạt giải kể chuyện hay của nhà trường và vào đội phát thanh măng non của liên đội). Em Lê Xuân Hải Anh, Nguyễn Đình Bảo Duy, Lê Thị Lanh đã đọc chuẩn tiếng phổ thông còn xung phong đọc mẫu trước lớp. Đây là một việc làm khá thành công của bản thân tôi.

Giáo viên đọc mẫu bài tập đọc trước lớp

Biện pháp 4: Rèn kỹ năng đọc thành tiếng

Đọc thành tiếng là một biện pháp không thể thiếu được trong dạy học Tập đọc. Luyện đọc thành tiếng là cơ hội để tôi trực tiếp dạy và rèn kỹ năng đọc cho từng học sinh.

Kỹ năng đọc của học sinh lớp 2 nói chung, đặc biệt ở lớp 2C tôi đang trực tiếp giảng dạy nói riêng chưa thật hoàn thiện nên trong việc rèn đọc, tôi chỉ yêu cầu học sinh đọc đúng và tiến tới đọc hay.

Đọc đúng là sự tái hiện mặt âm thanh của bài đọc một cách chính xác, không có lỗi. Đọc đúng là không đọc thừa, không sót từng âm, vần, tiếng. Đọc đúng phải thể hiện đúng hệ thống ngữ âm chuẩn. Nói cách khác, ***đọc đúng là không đọc theo cách phát âm địa phương lệch chuẩn.***

Trong quá trình luyện đọc học sinh thường phát âm sai các phụ âm đầu, và thanh điệu, tôi đã hướng dẫn học sinh luyện theo mẫu. Luyện đọc theo mẫu là phương pháp chủ yếu trong quá trình luyện đọc đúng cho học sinh. Nghĩa là trước hết giáo viên không được yêu cầu học sinh làm cái gì mà chính mình cũng không làm được. Muốn học sinh đọc thành tiếng tốt, đọc đúng, đọc hay, phải biết quan

1. Đọc

Mẹ

Lặng rồi cả tiếng con ve
Con ve cũng mệt vì hè nắng oi.
Nhà em vẫn tiếng ạ ời
Kéo cà tiếng văng mẹ ngồi mẹ ru.
Lời ru có gió mùa thu
Bàn tay mẹ quạt mẹ đưa gió về.
Những ngôi sao thức ngoài kia
Chẳng bằng mẹ đã thức vì chúng con.
Đêm nay con ngủ giấc tròn
Mẹ là ngọn gió của con suốt đời.

Trần Quốc Minh

• **Nắng oi:** trời nắng, nóng, không có gió.

Bài “Mẹ”, Tiếng Việt lớp 2 - Tập 1 trang 50- 51

Trước khi luyện cho học sinh đọc hay, tôi cho học sinh nhắc lại cách đọc bài với giọng đọc như thế nào, rồi mới yêu cầu học sinh đọc. Nếu học sinh đọc không đúng tôi hướng dẫn cách đọc lại cho các em bằng cách hướng dẫn các em ngắt nhịp bài thơ. Chú ý học sinh cách đọc ngắt nhịp đúng với thể thơ lục bát với giọng đọc tự nhiên và thể hiện được tình cảm.

Lặng rồi/cả tiếng con ve/

Con ve/cũng mệt/vì hè nắng oi//

Nhà em/vẫn tiếng ạ ời/

Kéo cà tiếng văng/mẹ ngồi mẹ ru.//

Để luyện đọc hay, tôi thường đưa ra những cách đọc khác nhau hướng dẫn học sinh nhận ra được cách đọc nào đúng, cách đọc nào sai, hoặc cách đọc nào hay, cách đọc nào chưa hay. Cuối cùng học sinh luyện đọc cá nhân, ở một số bài tôi cho học sinh đọc theo lối phân vai để làm sống lại các nhân vật trong từng bài đọc, trong từng tác phẩm.

Ví dụ: Khi dạy đọc bài: “**Chuyện bốn mùa**” (*Tiếng Việt lớp 2 - Tập 2*), tôi yêu cầu học sinh phải thể hiện được giọng đọc của từng nhân vật. Giọng nhân vật Đông giọng đọc buồn buồn: “Chỉ có em là chả ai yêu”, giọng của nhân vật Hạ tinh nghịch hài hước dí dỏm “Thế mà thiếu nhi lại thích em Thu nhất. Không có Thu, làm sao có vườn bưởi chín vàng, có đêm trăng rằm rước đèn phá cỗ”, giọng nhân vật Thu thủ thỉ: “Có em mới có bắp bùng búp lửa nhà sàn, có giấc ngủ ấm trong chăn. Sao lại có người không thích em được”, giọng của nhân vật Bà Đất nhẹ nhàng tình cảm: “Các cháu mỗi người một vẻ. Các cháu đều có ích, đều đáng yêu”.

Điều không thể thiếu là tôi đã kết hợp với phụ huynh và các lớp khác trong khối 2, tổ chức hoạt động ngoài giờ lên lớp bằng các buổi thi kể chuyện, thi đọc hay, thi làm phóng viên nhí, thi phát thanh viên dự báo thời tiết, để tạo sân chơi rèn luyện năng lực đọc.

Giáo viên hướng dẫn học sinh đọc hay

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn ****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

